

Menadžer

STUDENTSKI ČASOPIS BR. 5

ZNAČAJ SPORTSKOG TURIZMA

Prof. dr Dragan Klarić - nivoi, potencijali i razvojne šanse sportskog turizma | str. 15

VUK NIKOVIĆ - INTERVJU

Studiranje na Fakultetu za menadžment Herceg Novi | str. 20

LUKA DRAGANIĆ - INTERVJU

Pisac knjige „Otkud muva u decembru“ | str. 44

NAJAVLJUJEMO

Marketing Challenge takmičenje „Kreiraj digitalnu marketing strategiju“ | str. 13

DOGAĐAJI NA FAKULTETU

| str. 07, 18, 19, 24, 25, 27, 28

ZAŠTO TREBA UČITI STRANE JEZIKE

Prednosti poznavanja stranih jezika | str. 39

Sadržaj

05 IZABRANI NOVI ČLANOVI STUDENTSKOG PARLAMENTA

Studijska 2020/2021 godina

06 AKTIVNOSTI STUDENTSKOG PARLAMENTA

Humanitarne akcije („Torta za osmjeh“-Dječiji dom „Mladost“ Bijela, Azil za napuštene pse - Herceg Novi)

07 LJETNJA ŠKOLA - ODRŽIVI RAZVOJ U FUNKCIJI TURIZMA

Škola je organizovana na Fakultetu za menadžment u periodu od 14. do 20. septembra 2020. godine a sastojala se od niza predavanja koja su bila tematski podjeljena po cjelinama koje su značajne za ovo podneblje, praćene davanjem primjera iz prakse i kreativnim radionicama koje su obuhvatale praktične primjere svega navedenog na predavanjima.

13 NAJAVLJUJEMO

Marketing Challenge takmičenje-„Kreiraj digitalnu marketing strategiju“

15 ZNAČAJ SPORTSKOG TURIZMA

Prof. dr Dragan Klarić za naš časopis govorio o nivou, potencijalima kao i razvojnim šansama ovog vida selektivnog turizma

18 SPORAZUM SA SINDIKATOM PROFESIONALNIH FUDBALERA

Potpisan protokol o poslovno tehničkoj saradnji-razvoj nastave i naučnog i istraživačkog rada

19 NASTAVAK SARADNJE OPŠTINE HERCEG NOVI I FAKULTETA ZA MENADŽMENT HERCEG NOVI

Stipendije za novske sportiste i sportkistinje

20 VUK NIKOVIĆ - INTERVJU

Za naš časopis govori o svom iskustvu studiranja na Fakultetu za menadžment Herceg Novi

23 STUDENTI FAKULTETA ZA MENADŽMENT OSVOJILI SPECIJALNU NAGRADU ZA MOTIVACIJU

Ekipa „Challengers“ na najbolji način pokazala da je motivacija potrebna u svakom momentu a naročito za vrijeme pandemije Covid-19

24 DRUGA VIRTUELNA MEĐUNARODNA KONFERENCIJA

Prednosti i mane online obrazovanja za vrijeme Covida-19

25 GOSTUJUĆA PREDAVANJA

Prezentacija stipendija-DAAD, Marko Gajović-„Biznis plan-alat za ocjenu inovacije“, Jelena Vuletić-„Primjeri uspješnih“

27 MEĐUNARODNA KONFERENCIJA STED 2020

Konferencija o društvenom i tehnološkom razvoju

29 MEĐUNARODNA KONFERENCIJA RRT 2020

Konferencija za razvoj ruralnog turizma

31 HOTEL & RESTORAN CONTE

Menadžer Darko Kasalica za naš časopis govori o njegovom studiranju, razviju karijere, hotelu i restoranu Conte

35 ONLINE RADIONICA „DIGITALNI MEDIJI I MLADI“

Stefan Aleksić-Marketing manager Amplitudo

36 MLADI LJUDI VELIKOGA SRCA

Željka Tomčuk donosi priču o humanitarnoj akciji prikupljanja pomoći ugroženom stanovništvu Petrinje

37 ZNAČAJ FRANCUSKOG JEZIKA U CRNOJ GORI I SVIJETU

Dr Miloš Avramović za naš časopis govori o značaju učenja francuskog jezika

39 ZAŠTO TREBA UČITI STRANE JEZIKE

mr Jelena Poznanović za naš časopis govori kako nam učenje stranog jezika može pomoći u svakodnevnom životu

40 STIPENDIJE

Konkurišite za neku od stipendija-informišite se o uslovima, visini stipendija i zahtjevima koji su potrebni da se ispune

44 OTKUD MUVA U DECEMBRU

Luka Draganić za naš časopis govori motivima koji su ga naveli da napiše i izda knjigu, o utiscima čitalačke publike ali i o njegovim daljim planovima

*U novom broju čitajte o aktuelnim dešavanjima na
Fakultetu za menadžment Herceg Novi...*

Poštovani čitaoci i poklonici pisane riječi pred Vama je peti broj studentskog časopisa *Menadžer*.

Situacija poput globalne pandemije COVID-19, koju je Svjetska zdravstvena organizacija proglasila 11. marta 2020. godine, zahtijevala je promjene u svim segmentima organizacije Fakulteta za menadžment Herceg Novi, kako bi se širenje pandemije što brže i efikasnije zaustavilo, a njene posljedice minimizirale.

Brojne online platforme, među kojima je i platforma Fakulteta za menadžment, su studentima koji su vrijeme provodili u izolaciji ili karantinu ponudile brojne sadržaje na osnovu kojih su mogli učiti, vježbati ili se zabavljati. Među njima je i časopis *Menadžer* koji je namjenjen studentima i svima koji žele da budu infomisani o aktuelnim dešavanjima na Fakultetu za menadžment Herceg Novi i šire.

Želim da se zahvalim profesorima, članovima Studentskog parlamenta, studentima i saradnicima koji su dali svoj doprinos u izradi časopisa.

Sa ponosom ističemo da je časopis u kratkom vremenskom periodu naišao na dobar prijem kod studenata i javnosti što nam daje snažan motiv za dalji rad. Uvjeren sam da će i peti broj časopisa *Menadžer* sa svojim interesantnim i aktuelnim temama opravdati očekivanja čitalaca.

UREDNIK STUDENTSKOG ČASOPISA

Siniša Tomasević

IZABRANI NOVI ČLANOVI STUDENTSKOG PARLAMENTA

Studijske 2020/21 godine glasanjem studenata izabrani su novi članovi Studentskog parlamenta. Tijela Studentskog parlamenta su:

- Predsjednik
- Studentski povjerenik na Fakultetu
- Studentska vijeća godina
- Studentski povjerenik vijeća godine

Za Predsjednika Parlamenta izabran je Siniša Tomašević, student pete godine, koji je po automatizmu i član Upravnog odbora Fakulteta, a njegove obaveze precizirane su Statutom.

Član Studentskog parlamenta, Ana Dulović, student četvrte godine, nadležana je za međunarodnu saradnju i razmjenu studenata, a vrši i funkciju koordinatorke za međunarodnu saradnju.

Studentski povjerenik na Fakultetu je Nataša Matijašević, student treće godine, koja je po automatizmu i član Vijeća Fakulteta, a njene obaveze precizirane su Statutom,

Član Studentskog parlamenta, Milica Stefanović, student druge godine, nadležna je za saradnju sa studentskim domovima i studentskim organizacijama, a vrši i funkciju koordinatorke za saradnju sa studentskim organizacijama i studentskim domovima,

Član Studentskog parlamenta, Ana Lazarević, student prve godine, nadležana je za koordinaciju rada studentskih vijeća godine i saradnju sa studentskim organizacijama koje djeluju na Fakultetu, a vrši i funkciju koordinatorke za studentska vijeća godine.

Humanitarna akcija - Azil

Zahvaljujemo se studentima i nastavnom kadru koji su učestvovali u humanoj akciji.

Azil za pse na Dizdarici je od svog osnivanja, 2009. godine, udomio i brine o velikom broju izgubljenih i napuštenih pasa i svakodnevno se bori da obezbjedi pristojne uslove, što podrazumjeva da životinje prije svega imaju dovoljno hrane, veterinarsku njegu i sve ostalo što im je neophodno za život.

Predstavnici Studentskog parlamenta Fakulteta za menadžment su 17. decembra 2020. godine posjetili Azil za napuštene pse - Herceg Novi "volonteri" i predali donaciju u vidu hrane, ćebadi i opreme za pse.

Pripremio:

SINIŠA TOMAŠEVIĆ

Humanitarna akcija - Torta

Fakultet za menadžment Herceg Novi je i ove godine učestvovao u humanitarnoj akciji "Torta za osmijeh" koje je održano u nedjelju 07. marta 2021 godine u periodu od 10:00h do 13:00h.

Ovogodišnja manifestacija održana je na drugačiji način nego do sada, zbog epidemioloških mjera, pa su torte preuzimane na kapiji Dječijeg doma "Mladost" u Bijeloj.

Predstavnici Fakulteta su se potrudili da mališanima uljepšaju dan i izmame osmijeh tortom i iako im je nedostajalo tradicionalno druženje, osmijeha je svakako bilo. Nadamo se uskoro ponovnom druženju u drugačijim, ljepšim okolnostima.

Pripremio:

LUKA STEVOVIĆ

DOGAĐAJI NA FAKULTETU

Ljetnja škola: Održivi razvoj u funkciji turizma

Ljetnja škola na temu „Održivi razvoj u funkciji turizma“ organizovana je na Fakultetu za menadžment u periodu od 14. do 20. septembra 2020. godine, sa predavanja koja su bila tematski podjeljena po cjelinama koje su značajne za ovo podneblje, praćena davanjem primjera iz prakse i kreativnim radionicama koje su obuhvatale praktične primjere svega navedenog na predavanjima, a bila je namjenjena kako studentima tako i svim mladim profesionalcima u sferi turizma kao i zainteresovanima za pokretanje sopstvenog biznisa.

Polaznicima Ljetnje škole obratila se dekan doc. dr Irena Petrušić, koja je predstavila sadržajan program i osnovnu ideju, dok je edukativni skup otvorila potpredsjednica Opštine Herceg Novi Danijela Đurović.

Prema njenim riječima, Herceg Novi ima sreću da upravo rukovodstvo i nastavni kadar Fakulteta za menadžment preduzima korake sa ciljem podizanja svijesti o kvalitetnom i održivom razvoju turizma, očuvanju i valorizaciji prirodnih potencijala, marketinškim inovacijama, ali i o mogućnostima i dilemama koje nas u perspektivi očekuju.

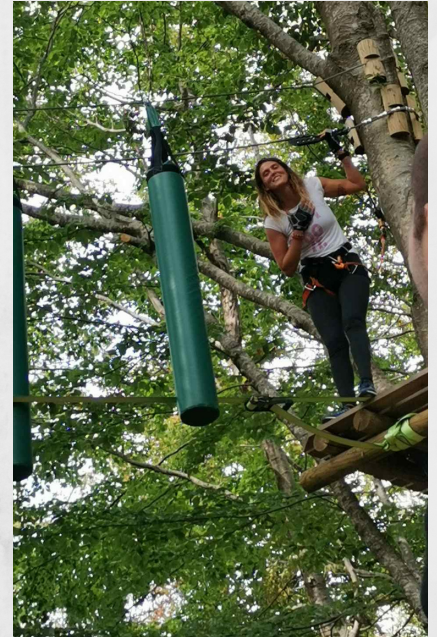
Nakon uvodnih riječi, polaznici su prvog dana ljetnje škole pratili predavanja na temu prostornog planiranja u funkciji održivog razvoja, o čemu su govorili Slađana Lazarević iz Programa Ujedinjenih nacija za razvoj UNDP i prodekan za nastavu doc. dr Nikša Grgurević, nakon čega je usledila radionica za učesnike sa saradnicom mr Sanjom Peruničić.

DOGAĐAJI NA FAKULTETU

Ljetnja škola: Održivi razvoj u funkciji turizma

Tokom drugog dana Ljetnje škole prof. dr Dragan Klarić govorio je o marketinškim aspektima u ruralnom razvoju, dok je doc. dr Bojana Ostojić održala radionicu na temu „predstavljanje ruralnih naselja u Crnoj Gori kroz internet marketing“, nakon čega je uslijedila i posjeta Avanturističkom parku „Vrbanj“, kao uspješnom primjeru održivog turizma.

Trećeg dana Škole predstavnici Herceg Novi Tourism Board – Turistička organizacija Herceg Novi, Tonka Tomašević i Ljubica Vasiljević, govorile su o faktorima atraktivnosti turističkih destinacija u funkciji konkurentnosti, nakon čega je održano predavanje i radionica koje se odnosila na 3D štampu i mogućnosti koje pruža, a polaznici su imali priliku i da koriste 3D olovke.

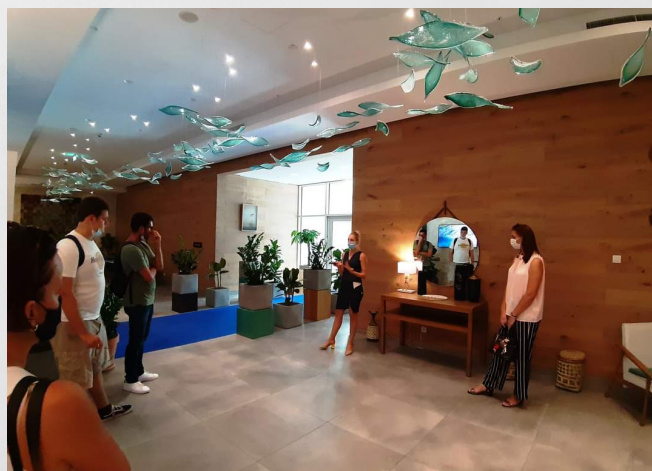
DOGAĐAJI NA FAKULTETU

Ljetnja škola: Održivi razvoj u funkciji turizma

Tokom četvrtog dana polaznici su se bliže upoznali sa vrstama održivih materijala koji se koristi prilikom izgradnje turističkih objekata. Doc. dr Jovana Jovanović je održala predavanje o primjeni novih građevinskih materijala u funkciji povećanja energetske efikasnosti turističkih objekata, nakon čega je organizovan obilazak turističkog kompleksa Lustica Bay.

Izvršna direktorica prodaje The Chedi Luštica Bay - a GHM hotel, Maja Mirković i zamjenica direktorice prodaje, Leonarda Dedić objasnile su dosadašnje faze projekta, kao i buduće planove za razvoj i investiranje firme Orascom Development Holding na Luštici i ostrvu Mamula. Polaznici su obišli različite sektore hotela Chedi i bliže se upoznali sa kapacitetima ovog luksuznog hotela sa 5*.

DOGAĐAJI NA FAKULTETU

Ljetnja škola: Održivi razvoj u funkciji turizma

U okviru petog dana o alternativnim izvorima energije kao značajnom faktoru održivog razvoja govorio prof. dr Đorđe Jovanović, dok je o praktičnoj primjeni solarne energije putem video aplikacije govorio Antonije Pušić (Rambo Amadeus), koji je uz podršku UNDP projekta „Razvoj niskokarbonskog turizma“ obnovio brod star čitav vijek i pretvorio ga u solarni jedrenjak – jedrilicu na solarni pogon koju pokreće isključivo energija sunca.

Održano je i predavanje na temu „zelene ekonomije“, odnosno „zelenog turizma“, u kojoj su vitalne veze između ekonomije, društva i životne sredine uzete u obzir, koja utiče na transformaciju proizvodnih procesa i modela potrošnje, doprinosi smanjenju otpada i zagađenja, utiče na efikasno korištenje resursa, materijala i energije, stvara pristojne mogućnosti za zapošljavanje, smanjuje nivo siromaštva i poboljšava jednakost u raspodjeli dohotka. O ovim temama je govorila ekološka aktivistkinja Milica Boca.

DOGAĐAJI NA FAKULTETU

Ljetnja škola: Održivi razvoj u funkciji turizma

U okviru šestog dana prof. dr Vasilije Kostić održao je predavanje o preduzetničkim modelima u funkciji održivog turizma. Preduzetništvo predstavlja „organsku potrebu“ društva, s obzirom na njegov intenzivan uticaj na ekonomski i društveni razvoj svake države. Zbog impresivnog tempa rasta, turizam je prepoznat kao ključni pokretač društveno - ekonomskog napretka, posebno u posredničkoj djelatnosti, ruralnom turizmu i ugostiteljstvu.

Nakon predavanja, održana je radionica sa mr Bojanom Otašević, vlasnicom i direktoricom kompanije Mille Baci sladoled koja se bavi proizvodnjom domaćeg crnogorskog sladoleda. Tokom radionice Bojana je podijelila svoje preduzetničko iskustvo i dala korisne savjete svim onima koji žele da pokrenu sopstveni biznis.

DOGAĐAJI NA FAKULTETU

Ljetnja škola: Održivi razvoj u funkciji turizma

Sedmi dan ljetnje škole bio je posvećen upravljanju kulturnom baštinom i održivom turizmu. NVO Sinergija je nevladina organizacija iz Herceg Novog, čiji je osnovni cilj prepoznavanje i revitalizacija lokalnih javnih prostora i kulturne baštine, i stavljanje istih u upotrebu kroz različite projekte, kao što je na primjer revitalizacija i aktivacija tvrđave Španjola kroz umjetnost kao i njena buduća obnova. Polaznicima se obratio predstavnik navedene organizacije Vuk Čvoro.

Po završetku Ljetnje škole „Održivog razvoja u turizmu“, organizovan je koktel u okviru kompleksa „Lazure Marina & Hotel“ i polaznicima su dodjeljeni sertifikati za učešće.

NAJAVLJUJEMO...

Marketing Challenge takmičenje „Kreiraj digitalnu marketing strategiju“

Fakultet za menadžment Herceg Novi će 15. aprila 2021. godine organizovati četvrto Marketing Challenge takmičenje za studente i srednjoškolce, koje je u okviru poziva Sufinansiranje aktivnosti namijenjenih podsticanju inovacione kulture, po drugi put podržalo Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta Crne Gore.

Cilj takmičenja je da u mladim ljudima probudi inovativnost, razvoj preduzetničkih i biznis ideja, te da ih podstakne da stečena znanja uspješno primijene u poslovnoj praksi i na taj način se profesionalno afirmišu i budu inicijatori i nosioci razvoja i pozitivnih promjena u zemlji i regionu. Učešćem na takmičenju na temu „Kreiraj digitalnu marketing strategiju“ srednjoškolci i studenti će imati mogućnost da razviju i predstavne digitalne strategije predstavnicima privrede. Takmičari će usvojiti znanja i vještine, sa kojima nisu imali prilike da se susretnu prilikom izučavanja teorijskih aspekata marketinga u formalnom obrazovanju, a koje će im biti dodatni adut prilikom zapošljavanja nakon završetka studija.

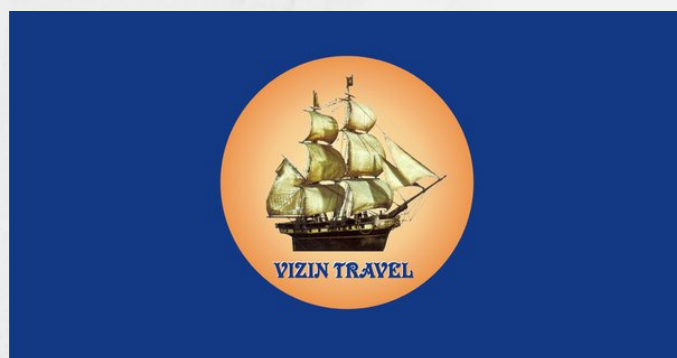
Takmičenje je namijenjeno studentima i srednjoškolcima, pa je u skladu sa navedenim ostvarena uspješna saradnja sa SMŠ „Ivan Goran Kovačić“ iz Herceg Novog, s obzirom da maturanti srednje ekonomske i turističke škole učestvuju na takmičenju od 2018. godine. Veliko interesovanje iskazano je od strane studenata Fakulteta za menadžment Herceg Novi, kao i Ekonomskog Fakulteta Univerziteta Crne Gore iz Podgorice i Fakulteta za projektni i inovacioni menadžment iz Beograda, pa se u skladu sa pomenutim za predstojeće takmičenje prijavilo osam timova.

Projekat će biti realizovan u periodu od 18. januara do 15. aprila 2021. godine. Koncept takmičenja je zamišljen tako da će timovi imati mogućnost da kreiraju digitalnu marketing strategiju za jednu od četiri kompanije koje saraduju na projektu, a u cilju povezivanja i uspostavljanja saradnje sa predstavnicima privrede. Firme koje učestvuju na takmičenju su: firma za konsalting i koučing „Balance to Business“ iz Podgorice, firma za konsalting i poslovne usluge „S consulting“ iz Kotora i turističke agencije „Trend Travel“ iz Herceg Novog i „Vizin Travel“ iz Kotora.

NAJAVLJUJEMO...

Marketing Challenge takmičenje „Kreiraj digitalnu marketing strategiju“

Nakon prijavnog procesa od 01. do 15. februara 2021. godine, za studente i srednjoškolce će biti organizovana serija pripremnih predavanja. Podršku projektu dala je Arhimed agencija za digitalno arhiviranje medijskih objava i istraživanje tržišta, pa će stoga direktorka agencija Dejana Ponoš, na samom početku projekta održati predavanje pod nazivom „Upravljanje digitalnim i društvenim medijima“. Neke od tema koje će biti predstavljene takmičarima tokom navedenog predavanja su: digitalno okruženje Crne Gore; digitalne komunikacije; razumijevanje publike, različiti kanali društvenih medija i njihova upotreba – Twitter, Instagram, Facebook i LinkedIn; interakcija sa korisnicima društvenih medija; prilagodavanje sadržaja različitim društvenim medijima; ključni principi u kreiranju sadržaja i dr.

Pored navedenog, prof. dr Dragan Klarić, redovni profesor iz oblasti marketinga i menadžmenta na Fakultetu za menadžment, održaće predavanje pod nazivom „Kreiranje strategije za oglašavanje na društvenim mrežama“, a nakon toga će sa polaznicima podijeliti svoje poslovno iskustvo Jovana Grubač, stručnjak iz oblasti digitalnog marketinga, koja će održati predavanje pod nazivom „Digitalna transformacija - kako mijenja nas i brendove“. Na kraju serije predavanja, za učesnike će biti organizovana i online radionica od strane mr Sanje Samardžić, na temu „Upotreba online platformi za grafički dizajn“.

Pravo učešća na takmičenju imaju svi srednjoškolci i studenti osnovnih i postdiplomskih specijalističkih i magistarskih studija iz oblasti ekonomije i turizma. Svaki tim će se sastojati od dva do četiri učesnika, dok će Fakultet obezbjediti mentorsku pomoć od strane profesora iz oblasti ekonomije i turizma prilikom pripreme za takmičenje. Pored navedenog, učesnicima će biti na raspolaganju savremeno opremljene prostorije Fakulteta, dok će prostor za takmičare biće prilagođen radu u grupama, ali i individualnim zadacima.

Pripremila:
mr SANJA PERUNIČIĆ

ZNAČAJ SPORTSKOG TURIZMA

Prof. dr. Dragan Klarić za naš časopis govorio o nivou, potencijalima kao i razvojnim šansama ovog vida selektivnog turizma.

Tokom školovanja bio je vrhunski sportista igrajući odbojku za tadašnjeg jugoslovenskog prvligaša, Sarajvsku „Bosnu“ i nastupajući za mlade selekcije reprezentacije Jugoslavije. Po završetku aktivne igračke karijere posvetio se trenerskom poslu u odbojkaškom klubu „Budvanska rivijera“. Radio je za nekoliko institucija kulture i njegov životni angažman vezan je za nauku, menadžment i novinarstvo. Od 2013. godine nalazi se na radnom mjestu Izvršnog direktora RVT Budva, a od 2010. godine angažovan je kao profesor na Fakultetu za Menadžment u Herceg Novom na predmetima Marketing i Organizacija preduzeća dok je uporedo saradnik razvijene i dobro poznate kompanije Mtel. Tema doktorske disertacije bila mu je „Perspektiva sportskog turizma na Crnogorskom primorju“ gde je tvrdio, ali i danas tvrdi, da je upravo sportski turizam razvojna šansa Crne Gore. Autor je mnogih djela na ovu temu, među kojima ističemo „Sportski turizam na Crnogorskom primorju“ koje je objavio 2012. godine i „Sportski turizam u Crnoj Gori“ 2016. godine, gde iscrpno opisuje značaj i razvojne šanse sportskog turizma.

Prema rječima prof. dr. Klarića, sport se danas smatra najvećim globalnim svjetskim fenomenom, a turizam do vremena pandemije najopsežnijom ekonomskom aktivnošću na svijetu. Upravo sport i turizam razvili su dva međusobno zavisna društveno-ekonomska fenomena modernog društva:

„Ako govorimo o sportskom turizmu moramo ga posmatrati sa tri aspekta i to: takmičarski sportski turizam, ljetnji sportski turizam i zimski sportski turizam, te to dodatno imati u vidu. Sport u turizmu nije samo faktor unapređenja turističke ponude već i generator dodatnih ekonomskih efekata. Uključivanjem sporta u turizam stvara se dodatno tržište za različite sportske proizvode i sportsku opremu koju proizvodi „sportska industrija“. Ipak, najveći se ekonomski efekti ostvaruju u okviru preduzeća u turizmu ili sportskih preduzeća koja pružaju različite sportsko-rekreativne usluge.“

Profesore, koliki je generalno značaj sportskog turizma na nivou privrede u Crnoj Gori?

„Upravo ovaj segment turizma neophodan je prevashodno primorskom turizmu, pa i ostalim segmentima turizma u cilju produžetka turističke sezone. Većina aktivnosti vezana za sport odvijaju se u zimskim mjesecima ili mjesecima izvan glavne turističke sezone. Kao primer možemo uzeti Nautički turizam kao samo jedan mali segment sportskog turizma, koji je generalno nedovoljno razvijen i čiji je potencijal zanemaren. Priroda nam je podarila bogate resurse, pa je bilo sasvim logično i funkcionalno da se razvoj nautičkog turizma, kao i ostalih sportova vezanih za vodu prepoznaju od strane turizmologa i turističkih kadrova. Sportski turizam nije prepoznat kao razvojna šansa i činjenica je da bi u primorskim gradovima trebalo biti mnogo više sportskih manifestacija, nautičkih manifestacija, regata i ostalih dešavanja u cilju promocije kako bi se podigla svijest o značaju ovog segmenta privrede, ali i kompletan turistički proizvod obogatio.“

Koliko smo kao država konkurentni kada je sportski turizam u pitanju, u odnosu na inostrane i zemlje regiona?

„Samo u Antaliji je 2015. godine bilo 1200 fudbalskih ekipa na pripremama, stvarajući pri tom ekonomski obim od oko 100 miliona dolara. Preko 95% fudbalskih ekipa koji dolaze u Antaliju su inostrane. Antalija raspolaže sa 196 terena. Sa susjednim gradovima Side, Alanya, Belek i Kemer, na turskoj rivijeri boravilo je preko 2500 ekipa iz 80 različitih država. Prije nekoliko godina postojao je projekat za izdragnju dva ili tri terena na Jazu. Same brojke govore o realnosti kada je konkurentnost u pitanju.“

Koje su to greške koje činimo kada je u pitanju sportski turizam u Crnoj Gori, posebno na Crnogorskom primorju?

„Prva greška je jer se sportski turizam poistovećuje sa takmičarskim i profesionalnim sportovima, što je samo jedan mali segment sportskog turizma. Sledeća greška je što je fokus na aktivnim učesnicima neke sporske manifestacije, tačnije samo na igračima i timovima. Mi zaboravljamo pasivne učesnike tj. publiku, što je daleko interesantnija klijentela od sportista. Istraživanja su pokazala da čak 55% Nemačkih turista putovanja vezuju za sport i sportsku rekreaciju, što je takođe manjkalo da prepoznamo kao razvojnu šansu turizma kao našeg veoma bitnog segmenta privrede.“

Čitajući strategiju razvoja turizma Crne Gore donekle smo počeli ozbiljnije razmišljati o sportskom turizmu, međutim gledajući u stvarnost i učinke taj optimizam se negdje polako gubi.

Kakvo je Vaše mišljenje o manifestacijama koje je naša država organizovala i dali su se one pokazale kao uspješne, kao išta je to što bi eventualno trebalo unaprijediti ili izbjeći u cilju razvoja sportskog turizma i održivosti turizma uopšte?

„Sportske manifestacije značajan su oblik turističke ponude. Međunarodne sportske manifestacije prate mnogi mediji, neraskidivo su povezani sa moćnim sponzorima, uključujući prodaju sportskih rekvizita, pogotovo suvenira. „Praznik momoze“ je manifestacija, koja na hercegnovsku rivijeru privuče na hiljade radoznalih posjetilaca u vrijeme kada je ostatak Evrope pokriven snijegom. Nabrojaću samo neke od manifestacija svjetskog značaja koje nažalost nisu prepoznate i koje odavno ne postoje: Odbojkaški turnir „Port kup“ u Baru, „Beach Volley“ na plaži u Budvi, teniski turnir „Budva Challenger Montenegro Heineken Open 98“, „Pro Beach Soccer“ – YU Montenegro, biciklistička trka „Putevima kralja Nikole“, „Trka najbržih glisera“, Evropska i svjetska prvenstva u ribolovu na moru, „Podgorički maraton“, „Montenegro Trophy“ – Džip reli Montenegro i mnoga druga dešavanja. Međutim takvih manifestacija i takvog inteziteta i posvećenosti više nema. Razlog tome je neposvećenost i neprepoznavanje razvojnog aspekta. Dugoročno posmatrano, mi organizujemo sportsku aktivnost, vežemo je za uticajna imena iz svijeta biznisa, politike itd. Nažalost, onog momenta kada njihovo interesovanje za ovaj vid manifestacije prestane, tog turnira ili manifestacije više nema. Moramo prepoznati značaj sportskog turizma, a samim tim uzeti u obzir važnost sportskih manifestacija i postaviti ih na održivim principima i da on ne zavisi od jednog pojedinca već isključivo od znalački napravljenog biznis plana i naučno postavljene strategije razvoja sportskog turizma neke destinacije u Crnoj Gori ili turizma u Crnoj Gori uopšteno.“

Koliko su, po vašem mišljenju, velika sportska dešavanja razvojna šansa turističke privrede jednog grada, odnosno zemlje?

„Izuzetno mnogo. Da to nije tako, mnoge zemlje i gradovi ne bi se kandidovali za organizovanje velikih sportskih manifestacija. Na žalost, to je privilegija samo bogatih država i velikih gradova. Organizovanje jedne velike sportske manifestacije poput Olimpijskih igara ili Svetskog prvenstva zahteva ozbiljnu finansijsku podlogu. To strategijski podrazumeva izradu sportske infrastrukture. Pod tim podrazumjevamo i održivost, da je nakon završetka ovakve manifestacije ista infrastruktura u funkciji i da se održava.“

Suština značaja sportskog turizma, dakle, možemo zaključiti, svodi se na valorizaciju izgrađenih objekata i na produženju turističke sezone, što je profesor pozdravio i dodao da mu je želja da turističke i sportske kadrove podstakne da prepoznaju sve benefite koje sa sobom nosi sportski turizam.

Pripremila:

MILICA STEFANOVIĆ

DOGAĐAJI NA FAKULTETU

Sporazum sa Sindikatom profesionalnih fudbalera (SPFCG)

Sindikata profesionalnih fudbalera (SPFCG) ozvaničio je 08.10.2020. godine saradnju sa Fakultetom za menadžment u Herceg Novom, potpisivanjem protokola o poslovno-tehničkoj saradnji.

Saradnja je bazirana na zajedničkom interesu za razvoj nastave i naučnog i istraživačkog rada između dvije institucije, a u cilju nadogradnje postojećih kapaciteta obje ustanove.

Članovima SPFCG u skladu sa ovim dokumentom je omogućen popust od 30% cijene akademske godine i pored toga imaju mogućnost da kompletne studije prate on-line, čime je praktično otklonjena glavna barijera za aktivno pohađanje nastave.

Pripremio:
SINIŠA TOMAŠEVIĆ

DOGAĐAJI NA FAKULTETU

Nastavak saradnje Opštine Herceg Novi i Fakulteta za menadžment Stipendije za 12 Novskih sportista i sportkistinja

Zahvaljujući ovim stipendijama, tokom studijske 2020/21 godine pet odbojkašica kluba „Albatros“, pet vaterpolista „Jadrana“ i dvojica košarkaša „Primorje 1945“ imaju priliku da u našem gradu studiraju na Fakultetu za menadžment Herceg Novi i nižu sportske uspjehe.

Saradnja je ozvaničena 22.09.2020. godine, protokolom koji su u prostorijama Fakulteta potpisali dekan fakulteta Irena Patrušić, sekretar za društvene djelatnosti i sport Darko Klasić, i predstavnici klubova.

Sekretar Darko Klasić se zahvalio fakultetu a stipendistima poželio da tokom studija pokažu isti kvalitet, rad i trud kao i u svojim klubovima te rekao da će opština uvijek podržavati mlade ljude koji žele da se afirmišu i napreduju u Herceg Novom.

Direktor PVK Jadran, Miloš Mračeić, se zahvalio Fakultetu i Opštini Herceg Novi na pokazanom razumjevanju za novski sport.

Dekan Irena Petrušić je rekla da je fakultet našao interes, kako u pomaganju razvoja lokalne zajednice tako i u nastojanju da se proširi saradnja u oblasti nauke i sporta i izrazila nadu da će ovaj primjer biti podstrek mnogim mladim ljudima za nastavak školovanja u Novom.

U znak zahvalnosti, igrači Jadrana uručili su dekanici Petrušić loptu sa potpisima vaterpolista koji su studenti fakulteta.

Pripremio:
SINIŠA TOMAŠEVIĆ

Prim. m.sci. dr med. Vuk Niković koji je završio magistarske studije na Fakultetu za menadžment Herceg Novi za naš časopis govori o svom iskustvu studiranja na našem fakultetu.

Kako se javila ideja za upis na Fakultet za menadžment Herceg Novi?

2018. godine bio sam predavač u Taskentu Uzbekistan na temu „Značaj urgentne medicine za organizaciju zdravstvenog sistema jedne države kao i 2019. godine na istu temu organizacije u St. Petesburgu povodom 120 godina postojanja Hitne medicinske pomoći u Rusiji. Tragom svega htio sam na direktan, profesionalniji način upoznati sa mogućnostima i benefitima koje nudi upravo menadžment u zdravstvu.

S obzirom da sam ljekar uvijek mi je bila primamljiva ta oblast jer to je trend u savremenim zdravstvenim sistemima. Bio je svakako izazov odškrinuti vrata vrlo zanimljive oblasti sa kojom su se do sada bavili samo ekonomisti.

Nakon višegodišnjeg usavršavanja iz oblasti urgentne medicine u Beču i Izraelu u vrlo sredenim organizacionim sistemima u kontaktu sa kolegama vidio sam da se dosta polaže upravo na koncept menadžmenta. Menadžeri u tim zdravstvenim sistemima stalno nadgledaju svakodnevne upravljačke funkcije i aktivnosti u bolnicama. Oni koji imaju diplomu iz zdravstvenog menadžmenta su ljudi koji vode bolnice i zdravstvene organizacije bilo da su ekonomisti ili ljekari. Oni vrše promjene u zdravstvenim zakonima, propisima i tehnologijama i odgovorni su za nadgledanje svih operacija, uključujući ljudske resurse, finansije i zdravstvenu zaštitu, marketing.

U Crnoj Gori to nije slučaj i zaista jeste bio izazov izučavati, pa kroz pisanje magistarskog rada pokušati i simulirati na papiru mogući organizacioni model, u mom slučaju iz urgentne medicine.

Kako je tekao proces upisa na Fakultet za menadžment Herceg Novi?

Upis je tekao u redovnoj, za to predviđenoj proceduri, bez većih problema uz maksimalnu pomoć vrlo profesionalnog osoblja studentske službe Fakulteta.

Kakvi su bili prvi utisci i šta Vam je bio najveći izazov?

Kao i prvi put kad sam upisivao medicinski fakultet tako i prilikom upisa na Fakultet za menadžmet Herceg Novi imao sam tremu, što je ispostavilo se bio dobar znak. Svakako je bio izazov opet biti student, ući u studentsku službu, a posebno učiti jednu sasvim novu oblast.

Opišite nam studiranje na fakultetu, kakva su predavanja, profesori, kolege i ispiti?

Nastava je vrlo savremena i inovativna, sa profesorima koji na vrlo savremen način prenose znanja pa slobodan sam reći da su me podsjetili na Evropske fakultete zbog vrlo specifičnog rada tj. odnosa profesor-student.

Da li Vas je studiranje na fakultetu promjenilo i ako jeste, na koji način?

Shvatio sam da je menadžment vrlo ozbiljna grana ekonomije koja pruža mnogo mogućnosti i da trend koji je prisutan u EU nije slučajan. Ukoliko se resursima, od ljudskih pa do svih raspoloživih, pravilno rukovodi dolazi se do najboljih rezultata u rukovođenju jedne zdravstvene ustanove.

Šta je na Vas ostavilo najjači utisak tokom studiranja?

Biti student u novom konceptu studiranja na mene je definitivno ostavilo najači utisak s obzirom da sam studirao medicinski fakultet i da je to tada bio stari sistem studiranja. Vratiti se na fakultet jeste bio izazov, bar za mene.

Zašto je tema Vašeg magistarskog rada bila: „Mogućnosti provodjenja kompletne kardiopulmonalne reanimacije kao glavni kriterijum za organizaciju hitne medicinske pomoći u Crnoj Gori”, otkud ideja?

Kako su moja usavršavanja vezana za inostranstvo ideja je bila da upisivanjem magistarskih studija a kasnije odabirom teme pokušam kroz prikaz mojih uspješnih reanimacija u Crnoj Gori i Austriji napraviti komparaciju dva različito organizovana zdravstvena sistema. Prvi put u Crnoj Gori neko piše na temu uspješnih reanimacija u vanbolničkim uslovima kao i na temu organizacije hitne medicinske pomoći koja nažalost u 21. vijeku nije organizovana na pravi tj. funkcionalan način.

Nedostatak statistike na nacionalnom nivou je bio dodatni izazov pri pisanju rada na temu organizacije po prvi put tj. na temu organizacije jednog vrlo značajnog sistema hitne medicinske pomoći koji svi koristimo ili pozovemo bar jednom u životu.

Rad je dao okosnicu mogućeg modela budućeg sistema nove organizacije hitne pomoći u Crnoj Gori kao vrlo funkcionalnog modela za male države tj. zdravstvene sisteme.

Koji bi bio Vaš savjet ili poruka, odnosno preporuka za one koji žele da studiraju na Fakultetu za menadžment Herceg Novi?

Menadžment predstavlja univerzalno sredstvo, neophodno oruđe savremenog industrijskog svijeta. Svaka organizacija, zahtjeva ozbiljnu upravljačku strukturu da bi se dovela do željenog načina funkcionisanja, posebno kada govorimo o sistemu zdravstva jedne države. Menadžment u zdravstvu je vrlo zanimljiva nova grana menadžmenta neophodna da bi se jedna zdravstvena ustanova ili sistem uspješno vodili.

Pripremio:
SINIŠA TOMAŠEVIĆ

STUDENTI FAKULTETA ZA MENADŽMENT HERCEG NOVI OSVOJILI SPECIJALNU NAGRADU ZA MOTIVACIJU

Fakultet za projektni i inovacioni menadžment PMC iz Beograda, organizovao je u skladu sa propisanim mjerama, online prvi Marketing Challenge na kome su gostovale trideset i tri ekipe iz Srbije, Crne Gore i Bosne i Hercegovine. Teme koje su studenti obrađivali na ovom takmičenju, bile su: „Brendiranje visokoškolskih ustanova“, „Brendiranje putem društvenih mreža“ i „Brendiranje turističke destinacije“.

Fakultet za menadžment predstavljala su dva tima, od kojih je ekipa „Challengers“ osvojila specijalnu nagradu za motivaciju. Studenti su na najbolji način pokazali da nam je motivacija potrebna u svakom momentu a naročito sada za vrijeme Covid-a 19:

„Motivacija je često neuhvatljiva, kako dođe tako i prođe, ali studije i učenje zahtijevaju konstantnu motivisanost i upornost. Ono što izdvaja najbolje studente jeste to što oni uče i kad imaju loš dan, ukoliko im motivacija nedostaje da se sprema za neki izazov, oni će je stvoriti sami. A mi smo je stvarali zajedno sa našom dekanicom doc.dr Irenom Petrušić i prodekanom za nastavu doc. dr Nikšom Grgurevićem“, kazao je Luka Stevović, član ekipe „Challengers“.

Milica Stefanović, kapiten ekipe „Challengers“, istakla je značaj teme i razlog dodatne motivacije tokom izrade ovog projekta:

„Prema definiciji američkog udruženja za marketing, brend predstavlja ime, pojam, znak, simbol, dizajn ili pak kombinaciju navedenog, čime se identifikuje roba ili usluga jednog prodavca/grupe prodavača i diferencira u odnosu na konkurentske. Brendiranje je od izuzetnog značaja kada je u pitanju turizam. Potrošači, odnosno korisnici usluga biraju određeni brend tek kada se slika koju brend kreira poklapa sa njihovim potrebama, vrijednostima i stilom života. Dobro izgrađen brend gradi lojalnost, te na taj način značajno umanjuje rizik koji je prisutan pri kupovini usluge koju karakteriše neopipljivost. Savremeno okruženje uslovalo je potrebu za razmatranjem brenda na jednom potpuno novom nivou – nivou zemlje. Crna Gora zaista ima mnogo toga da pokaže turistima i mi smo dio naše zamisli pokazali i na ovom takmičenju“.

Pripremio:

SINIŠA TOMAŠEVIĆ

DRUGA VIRTUELNA
MEĐUNARODNA
KONFERENCIJA

PREDNOSTI I
MANE ON LINE
NASTAVE TOKOM
COVIDA 19

21 SEP. 2020 G. U 12:00H

PANELISTI

 PROF. DR. ELDIN DOBRAČIĆ <small>ČAČAK</small>	 DOC. DR. IRENA PETRUŠIĆ <small>HERCEG NOVI</small>	 MR. OEC DARKO BALAŠ <small>OSJEK</small>
 DOC. DR. MLADEN IVIĆ <small>Banja Luka</small>	 DOC. DR. NIKŠA GRGUREVIĆ <small>HERCEG NOVI</small>	 PSIHOLOG LJILJANA JAGODIĆ <small>BEOGRAD</small>
 STUDENT JELENA RUŽIĆ <small>BEOGRAD</small>	 STUDENT ALMIR AHMEDSPASIĆ <small>BEOGRAD</small>	 DOC. DR. BOJANA OSTOJIĆ <small>BEOGRAD</small>

ORGANIZATOR

KOORGANIZATOR

MODERATOR

Partner Fakultet za menadžment Herceg Novi i Fakultet za projektni i inovacioni menadžment – PMC organizovali su međunarodnu online konferenciju pod nazivom PREDNOSTI I MANE ONLINE OBRAZOVANJA ZA VREME COVIDA 19, na kojoj su učestvovali profesori iz Srbije, Crne Gore, Bosne i Hercegovine i Hrvatske, kao i psiholog i studenti.

Cjelokupna situacija je sve uhvatila „na prepad”, niko nije bio pripremljen za ovako nešto. Za prevazilaženje ovih problema je neophodno organizovati edukacije iz oblasti korišćenja komunikacijskih alata koji omogućavaju vizuelnu interakciju nastavnika i učenika, nastavnika i nastavnika, gostujućih online stručnjaka, a pri tom, sve zajedno je potrebno učiniti zanimljivo studentima.

Panelisti na konferenciji su bili doc. dr Bojana Ostojić (Beograd), doc. dr Irena Petrušić (Herceg Novi), mr. oec Darko Balaš (Osjek), prof. dr Mladen Ivić (Banja Luka), doc. dr Nikša Grgurević (Herceg Novi), prof. dr Eldin Dodradžić (Čačak), psiholog Ljiljana Jagodić i studenti Jelena Ružić i Ena Radovanović.

Teme konferencije o kojima su diskutovali učesnici su:

- Prednosti i mane obrazovanja putem interneta država JIE. Da li je reakcija ministarstva obrazovanja bila pravovremena sa konkretnim mjerama?
- Pozitivne i negativne strane učenja putem interneta.
- Uloga profesora, kao pedagoga u sistemu on line obrazovanja.
- Izolovanost pojedinca od društva, kao jedna od negativnih stvari.

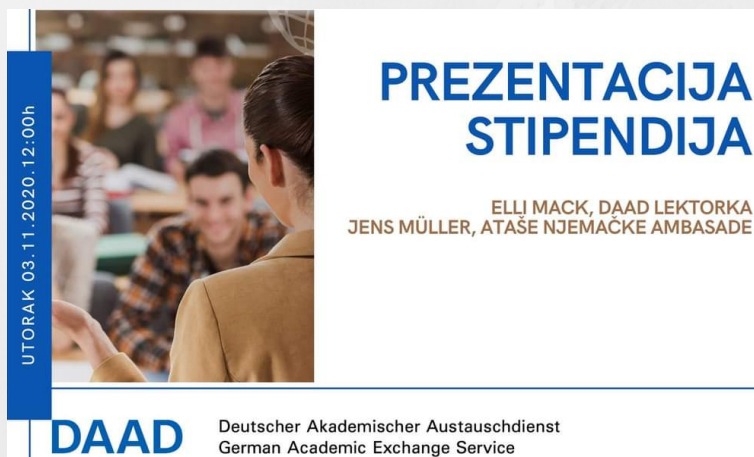
Pohađanje nastave putem interneta ima i svojih prednosti, kao što je učenje na višim nivoima obrazovanja i sticanja dodatnih vještina iz raznih oblasti, usavršavanje u korišćenju raznih online alata.

Zaključak svih učesnika jeste da profesori moraju uložiti mnogo više truda i rada u odnosu na klasični vid nastave, kako bi studenti mogli da savladaju gradivo i kako se ne bi osećali zapostavljenima.

Pripremio:
SINIŠA TOMAŠEVIĆ

DOGAĐAJI NA FAKULTETU

Gostujuća predavanja

UTORAK 03. 11. 2020. 12:00h

**PREZENTACIJA
STIPENDIJA**

ELLI MACK, DAAD LEKTORKA
JENS MÜLLER, ATAŠE NJEMAČKE AMBASADE

DAAD Deutscher Akademischer Austauschdienst
German Academic Exchange Service

Dana 03. novembra u 12:00h na Fakultetu za menadžment Herceg Novi održana je online prezentacija stipendija Njemačke službe za akademsku razmjenu (DAAD).

Studentima osnovnih i postdiplomskih studija su se tom prilikom obratili Elli Mack, lektorka DAAD programa stipendiranja u Crnoj Gori, kao i Jens Müller, ataše za kulturu Njemačke ambasade u Crnoj Gori.

Širom Njemačke mogu se naći mnoge izvrsne mogućnosti za studiranje koje odgovaraju individualnim interesima i potrebama studenata. Ukupno 423 univerziteta, stručne više škole, umjetničke akademije, pedagoške i teološke visoke škole i upravne visokoškolske ustanove nude vrlo veliki izbor studijskih programa koji pokrivaju sva područja: od jezičkih, medijskih i kulturnih, preko pravnih, ekonomskih i društvenih nauka, pa sve do glume, muzike i dizajna te medicine, poljoprivrede, šumarstva i tehnologije.

Njemačka spada među omiljene destinacije za studiranje među stranim studentima. Veliki broj odličnih univerziteta, atraktivna ponuda studijskih programa i razne mogućnosti finansiranja čine boravak u njoj atraktivnima. Studenti su na online prezentaciji saznali koje uslove moraju da ispune, gdje da pronađu odgovarajući studijski program i kako da finansiraju svoje studije.

FINANSIJSKI MENADŽMENT

**GOSTUJUĆE
PREDAVANJE**

MARKO GAJOVIĆ

TEMA PREDAVANJA: "BIZNIS PLAN - ALAT ZA OCJENU INVESTICIJE"

U srijedu, 23. decembra u 16h, u okviru online vježbi iz predmeta Finansijski menadžment, održano je i gostujuće predavanje direktor Sektora za restrukturiranje u NLB Banci Marka Gajovića.

Iza Marka Gajovića je oko 20 godina radnog iskustva u bankarskom sektoru, kao i u korporativnoj bankarskoj prodaji. Pored navedenog, radio je na rukovodećima pozicijama u bavljenju NPL-om (problematični plasmani) i restrukturiranju. Alumnista je Cotrugli Executive MBA programa, a njegove oblasti istraživanja su: islamsko bankarstvo, business turnaround (poslovni preokret) i fintech biznis.

Tema predavanja je bila: „Biznis plan – alat za ocjenu investicije“

DOGAĐAJI NA FAKULTETU

Gostujuća predavanja

PRIMJERI USPJEŠNIH

**GOSTUJUĆE
PREDAVANJE**

JELENA VULETIĆ

PREDMETI: FINANSIJSKI MENADŽMENT, MENADŽMENT KVALITETOM USLUGA I MENADŽMENT U JAVNOM SEKTORU

Ne treba ići, već rasti kroz život

*Smatram da svakog dana treba da učimo,
jer kroz lekcije koje dobijamo mi rastemo,
a privilegija života je biti ono što jesi*

Jelena Vuletić

Osnivač firme Balance to Business

Predmetni nastavnik doc. dr Nikša Grgurević iz predmeta Finansijski menadžment, Menadžment kvalitetom usluga i Menadžment u javnom sektoru nastavio je sa serijom predavanja koja nosi naziv „Primjeri uspješnih“. Dana 04. novembra 2020. godine studenti su imali priliku da poslušaju online predavanje Jelene Vuletić, osnivača firme Balance to Business, sa dugogodišnjim iskustvom rada u oblasti edukativnih i koučing treninga, poslovnog konsaltinga i mentoringa.

Kao Eriksonov licencirani kouč, Timski kouč, Process Communication Model (PCM) kouč i Points of You trener, aktivno promoviše vrijednosti liderstva i timskog rada, posebno u crnogorskom privatnom sektoru. Kroz aktivnosti koje sprovodi firma Balance to Business, Jelena aktivno radi na podizanju svijesti o značaju koučing kulture, kako u Crnoj Gori, tako i šire.

Pored toga, Jelena ima izuzetno bogato bankarsko iskustvo i izgrađenu bankarsku karijeru sa skoro 30 godina iskustva. Kao ekspert za finansijski rizik, poslednjih 13 godina obavlja funkciju Izvršne direktorke Sektora za rizike u Hipotekarnoj Banci.

Nakon što je uspješno počela da se bavi koučingom, izvršna direktorica za rizike u Hipotekarnoj banci je osnovala firmu Balance2Business koja se, osim pružanja te usluge, aktivno bavi mentoringom, konsaltingom i nudi niz edukativnih treninga

Njen moto je „Ne treba ići već rasti kroz život“.

Pripremio:

SINIŠA TOMAŠEVIĆ

FAKULTET ZA MENADŽMENT KOORGANIZATOR MEĐUNARODNE KONFERENCIJE STED 2020

STED 2020. - IX međunarodna konferencija o društvenom i tehnološkom razvoju svečano je otvorena 9. oktobra 2020. godine uz poštovanje epidemioloških mjera u zgradi i organizaciji PIM Univerziteta u Banjoj Luci. Cilj konferencije je bio da se omogući autorima sa univerziteta, instituta, istraživačkih centara i privrede da prezentuju svoje radove i diskutuju o najnovijim dostignućima i/ili konceptima otvarajući i razvijajući nove pravce istraživanja, pristupne i inovativne prakse u svijetu koji se razvija u kontinuitetu.

Na konferenciji je prezentovano 60 naučnih radova iz različitih oblasti: ekologije, ekonomskih nauka, pravnih nauka, informacionih tehnologija, tehničkih nauka, psihologije, sociologije i pedagogije. Na ovogodišnjoj konferenciji u organizaciji Univerziteta PIM učestvovalo je više od 130 naučnih radnika sa brojnih univerziteta, naučnih institucija, istraživačkih centara iz 10 različitih evropskih zemalja, koji su predstavljali svoje radove o najnovijim dostignućima iz različitih oblasti nauke.

Radovi su se prezentovali kombinovano, u prostorijama Univerziteta PIM, online i na sajtu konferencije.

Koorganizatori konferencije STED 2020 su: Fakultet za menadžment Herceg Novi, Crna Gora; Fakultet za logistiku, Univerziteta u Mariboru, Slovenija; Fakultet i Institut poslovne ekonomije Skoplje, Sjeverna Makedonija; Akademija strukovnih studija Šabac, Srbija; Naučnostručno udruženje „Futura“, Šibenik, Hrvatska i Visoka škola za uslužni biznis, Sokolac, Republika Srpska, BiH.

Prema riječima Dekana fakulteta doc. dr Irene Petrušić zadovoljstvo nam je da smo drugi put koorganizatori navedene konferencije na poziv naših uvažanih kolega sa PIM Univerziteta koji su organizatori i domaćini kao i kolega sa drugih univerziteta koji su koorganizatori. Na ovaj način se nastavlja naša uspješna saradnja sa navedenim univerzitetima na međunarodnom planu.

Prodekan fakulteta doc. dr Nikša Grgurević ističe da veliki broj profesora i mladih saradnika sa Fakulteta za menadžment učestvuje na STED konferenciji sa svojim naučnim radovima je da su se organizatori potrudili i pronašli način da se konferencija održi uprkos svim poteškoćama koje su izazvane pandemijom Korona virusa, na čemu smo im zahvalni. Ovakve konferencije su prilika da se naučno istraživačka djelatnost proširi izvan granica naše države i otvore novi pravci zajedničke međunarodne saradnje koja će doprinjeti boljoj promociji, ne samo našeg fakulteta, već i grada Herceg Novog i države Crne Gore u naučnom smislu.

Više informacija o STED konferenciji možete pogledati na sajtu:

<http://conf.univerzitetpim.com/>

Pripremila:
MILICA STEFANOVIĆ

**FAKULTET ZA MENADŽMENT SA PARTNERIMA
ORGANIZATOR MEĐUNARODNE KONFERENCIJE ZA
RAZVOJ RURALNOG TURIZMA RRT2020**

Zajedno sa svojim partnerima, Fakultet za menadžment Herceg Novi je organizator međunarodne konferencije koja se bavi razvojem ruralnog turizma RRT2020 a koja je održana u Zagrebu 25.11.2020. godine, na sveučilištu Libertas.

Ispred Fakulteta za menadžment, nakon ceremonije svečanog otvaranja, svoje izlaganje na temu Međunarodno povezivanje i održivi razvoj ruralnog turizma imao je dekan fakulteta doc.dr Irena Petrušić i prodekan za nastavu doc.dr Nikša Grgurević, koji su ujedno bili i članovi organizacionog i programskog odbora konferencije.

Cilj konferencije je bio da se dođe do što jasnije slike sadašnjeg stanja i ponuditi rješenja za nastavak razvoja ruralnog turizma zemalja učesnica konferencije.

Govornici i panelisti su bili predstavnici turističke privrede, predstavnici ključnih turističkih i ekonomskih institucija, predstavnici instituta i fakulteta za turizam i ekonomiju iz više zemalja, te predstavnici resornih ministarstava.

Konferencija je imala međunarodni karakter te je organizovana u vidu kratkih stručnih predavanja i tri tematska panela na kojima su se razmijenjivala međusobna iskustva i donosili zaključci, odnosno smjernice budućeg razvoja.

Tematske cjeline konferencije su obuhvatale:

- Održivi i odgovorni razvoj u ruralnom turizmu,
- Toplice, Nacionalni parkovi i Parkovi prirode kao pokretači razvoja destinacije,
- Novi oblici marketinga kao alati današnjice,
- Izvori finansiranja razvoja ruralnog turizma,

Na konferenciji je sudjelovalo 25 panelista iz 5 država (Hrvatska, Slovenija, Srbija, Bosna i Hercegovina i Crna Gora), sa 6 sveučilišta, 9 fakulteta, 3 visoka učilišta, 16 gradova i iz 3 opštine. Konferenciju je uspješno moderirala doc. dr. sc. Petra Barišić, a online prijenos uživo je pratilo više od 300 zainteresovanih posjetitelja.

- Važnost edukacije zaposlenih za razvoj ruralnog turizma,
- Važnost međunarodnog povezivanja,
- Važnost razvoja ženskog poduzetništva za razvoj sela,
- Uloga države, lokalne samouprave i lokalne zajednice u razvoju ruralnog turizma,
- Pozitivni primjeri iz prakse – domaći i inostrani,
- Ostale povezane teme.

Organizatori konferencije su bili: Vimal Akademija Moslavačka Slatina, Sveučilište Libertas Zagreb, Fakultet za menadžment Herceg Novi, Univerzitet u Mariboru, Univerzitet Educons Novi Sad, Univerzitet PIM Banja Luka.

Suorganizatori konferencije su bili: LAG Moslavina, Sveučilište u Zagrebu Ekonomski fakultet, Edward Bernays University College ZG, Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici Virovitica, Visoko gospodarsko učilište Križevci, Turistička zajednica grada Kutine i Turistička zajednica grada Popovače.

Partneri konferencije su bili:

Opštine: Križ, Krapinske Toplice, Kneževi Vinogradi,
Gradovi: Popovača, Kutina, Ivanić-Grad, Čazma i Virovitica.

Pokrovitelj konferencije je bilo Ministarstvo turizma Republike Hrvatske.

Konferenciju su podržali: Ministarstvo poljoprivrede Republike Hrvatske, Hrvatska gospodarska komora i Institut za turizam Zagreb.

Pripremio:
SINIŠA TOMAŠEVIĆ

INTERVJU: DARKO KASALICA O POSLU MENADŽERA

U malom gradiću, poznatom po svom baroknom izgledu, u srcu grada Perasta nalazi se Hotel & restoran Conte koji svojim autentičnim bokeškim stilom i uslugom podiže standarde i omogućava Vam da doživite ono najbolje što Crna Gora ima da ponudi.

Menadžer, Darko Kasalica, važi za profesionalnu osobu koja je otvorena za sve vidove komunikacije i saradnje kada je u pitanju poslovanje hotela. U intervjuu za naš časopis odgovara na pitanja vezana za studiranje, razvoj karijere, govori o hotelu i restoranu Conte, a daje odgovore i na druga pitanja vezana za hotelijerstvo u Crnoj Gori.

Na kojem ste univerzitetu studirali?

Tri godine sam proveo na jednom francusko-američkom univerzitetu u Lionu. Poslednju godinu univerziteta proveo sam na državnom Temple univerzitetu u Americi i diplomirao sam ekonomiju. Tako da sam po struci diplomirani ekonomista.

Da li smatrate da je praksa tokom školovanja bitna? Da li u Vašem hotelu ima zaposlenih koji su bili na praksi, a kasnije dobili zaposlenje?

Da, praksa je tokom školovanja veoma važan segment. Praksu toplo preporučujem, pogotvo ako škola ili fakultet organizuju praktični vid nastave. Mi u našem hotelu imam određeni broj stalnih radnika koji su na početku odrađivali praksu kao đaci srednje škole, tj. odrađivali ljetnju sezonu i na kraju su ostali da rade kod nas sve do danas.

Kako je tekao razvoj Vaše karijere? Da li smatrate da budući menadžeri hotela moraju da upoznaju sve sektore u hotelu, prije nego što zapravo postanu menadžeri?

Kada sam se vratio iz Amerike, posle završenog univerziteta krajem 2007. godine, počeo sam sa radom u Ministarstvu za evropske integracije Crne Gore i u državnoj upravi sam proveo šet godina, sve do 2013. godine. Radio sam u tri različite institucije i uglavnom sam se bavio poslovima vezanim za implementaciju fondova Evropske unije. Od 2013. godine počeo sam da radim u Hotelu & restoranu Conte kao recepcionar da bih nakon nekog određenog perioda došao do pozicije menadžera.

Ja lično smatram, iz svog iskustva, da nije neophodno poznavati svaki segment posla, već je bitno imati dobru namjeru prema svoji saradnicima. Namjera menadžera tj. mene, ispred poslodavca, jeste u tome da se napravi zajednički interes između gostiju našeg restorana, zaposlenih i poslodavca, jer u koliko neka od te tri karike trpi, tu nema dugoročnih rezultata.

Koji dio vašeg posla zahtjeva najviše kreativnog razmišljanja?

Generalno, u mom slučaju, to bi bilo osmišljavanje marketing kampanja, gdje gledamo da izadjemo iz klišea. Mi pokušavamo da kreiramo malo drugačije ponude, kao što je degustacija specijaliteta koju nisu uobičajeni, degustacija vina i drugo.

Na koji način ste Vi, svojom stručnošću, doprinijeli da Hotel & restoran Conte bude prepoznatljiv kao uspješan poslovni hotel?

Svojom stručnošću ja nisam toliko doprinijeo, s obzirom da sam došao iz druge struke, ali sam uspio napraviti takav sistem da ljudi koji znaju svoj posao pokažu svoj maksimum i da se dokažu na najbolji mogući način. Tako da sam organizovao autonomni sistem poslovanja gdje sam dozvolio šefu recepcije, kuhinje i konobara da razvijaju posao na pravi način.

Koje mjesto zauzima obrazovanju na vašoj ljestvici vrijednosti?

Na mojoj ljestvici vrijednosti mjesto obrazovanju, uz disciplinu i organizaciju, je na samom vrhu. Ja visoko držim do obrazovanja i usavršavanja. Naši konobari van sezone redovno obilaze vinske podruma u regionu i Evropi. Kuvari svake godine idu u inostranstvo da bi stekli neka nova iskustva. U zadnjih par godina bili su u Beogradu, Splitu, Pragu i Luksemburgu, gdje su vidjeli kako kod njih sistem funkcioniše, koja se tehnologija koristi i sl.

Šta je po Vama idealan radnik, koje osobine treba da posjeduje i da li je teško pronaći dobre ugostiteljske radnike?

Uopšteno, jako je teško naći dobrog radnika, ne samo ugostiteljskog. Iz prostog razloga jer vrijeme u kojem živimo nije stimulatívno da radnik razvija neke osobine koje bi trebalo da ima. Prije svega mislim u smislu discipline, poštovanja, da se u pozitivnom smislu takmiči sa drugima u znanju, a ne u nekim drugim vrijednostim koje nažalost moderno društvo promovíše.

Da li nam možete reći nešto o hotelu, koliko soba ima i koliko imate zaposlenih?

Kapacitet našeg hotela je trideset i četiri smještajne jedinice, a raspolažemo sa trista restoranskih mjesta. Imamo dvije restoranske terase na glavnom gradskom trgu ispred crkve Sv. Nikole iz 17. vijeka i terasu na moru. Takodje, imamo i dvije unutrašnje sale, koje su uredene u kamenu i drvetu, uz tradicionalnu dekoraciju koja je autentična za Boku. Stalno zaposlenih radnika imamo trideset i smatramo da je važno da održimo kontinuitet osoblja jer u tome je naš kvalitet, a uz to imamo još i četrdeset sezonskih radnika.

Evidentno je da mladi ljudi odlaze iz Crne Gore. Imate li prijedlog kako zaustaviti ovaj trend?

Ovaj trend nažalost nije prisutan samo u Crnoj Gori, već i širom regiona. U našoj državi mora da se napravi stimulatívni sistem za mlade ljudi, koji će im dati nadu da budu perspektívni i da ostanu u našoj državi. Perspektivu u smislu usavršavanja, obrazovanja, rada, mogućnosti da se ostvare kao ljudi i kao radnici.

Kakva je Vaša procjena budućnosti hotelske industrije u Crnoj Gori? Šta nam nedostaje, gdje griješimo, na čemu teba da radimo, a šta je to po čemu se razlikujemo od drugih?

Do sada smo imali trend urbanizacije, koji po mom mišljenju nije dobar, dosta smo neplanski i stihijski radili, a nismo razmišljali o elitnom turizmu. Mislim da nas to dugoročno neće odvesti na pravi put. To znači da će turizma biti, ali ne na nekoj profitnoj stopi koju bismo mogli ostvariti da smo se okrenuli ka nekom ozbiljnom turizmu koji ne podrazumjeva masovnu gradnju, već podrazumjeva limitiranu gradnju ali i luksuzni sadržaj za ozbiljne goste. Naravno još uvijek imamo šansu da krenemo tim putem.

Mi od zemalja regiona možemo mnogo da naučimo. Kao primjer možemo uzeti Hrvatsku od koje možemo mnogo da naučim u djelu zaštite prostora i dobara, ali opet i sa neke druge strane oni su u nekoj određenoj mjeri ekstremni, pa je tu naša prednost što smo mi dozvolili par investicija poput Porto Montenegro, gdje smo se pozicionirali na mapi elitnih destinacija, što sa druge strane Hrvatska nije dozvolila.

Ovu godinu je obilježila kriza COVID-19. U ovoj situaciji važnu ulogu igra krizni menadžment. Šta je za Vas, bio najveći izazov?

Za nas je najveći izazov bio da održimo poslovanje i da sačuvamo radnu snagu. To je imperativ broj jedan. Suštinski, Conte je pozicioniran u jednom od najljepših gradića u Crnoj Gori, možda i Balkanu, ali bez radne snage, kvaliteta hrane i usluga sve to ne znači puno. Dakle, imperativ je bio da sačuvamo radnu snagu.

Za kraj šta bio poručili našim čitaocima i studentima?

Poručio bih da fokus bude na ličnom i stručnom usavršavanju. Ljudi treba da se vrate knjigama, a da manje koristim modernu tehnologiju. Treba da se okrenemo čitanju nekih klasičnih imena poput Tolstoja, Dostojevskog... Čitanje može najviše da pomogne da poradimo na sebi i da uznapređujemo.

Pripremila:
ANA LAŽAREVIĆ

ONLINE RADONICA "DIGITALNI MEDIJI I MLADI"

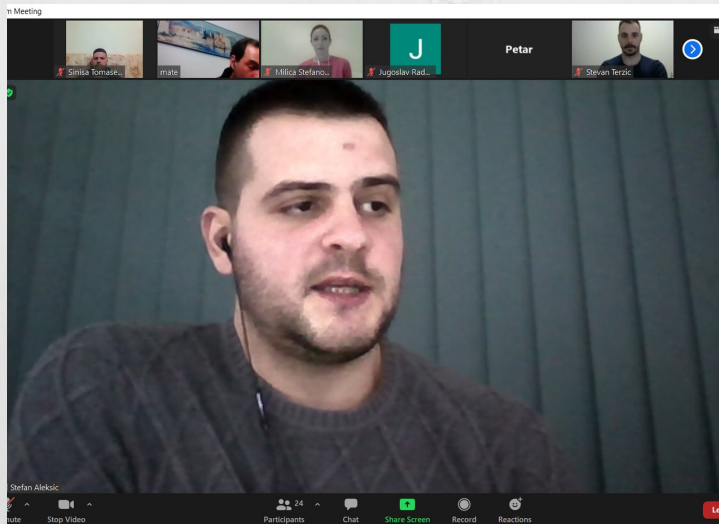
Sekretarijat za kulturu i obrazovanje Opštine Herceg Novi organizovao je za studente i srednjoškolce online radionicu "Digitalni mediji i mladi", koja je organizovana u okviru LAP za mlade Opštine Herceg Novi i dio je projekta Evropska omladinska kartica (EYCA).

Radionicu je održao marketing menadžer kompanije Amplitudo, Stefan Aleksić, u utorak i srijedu, 23. i 24. februara, u 18 časova.

Edukativna radionica se, u skladu sa epidemiološkim prilikama, realizovala putem Zoom platforme.

Na interaktivnoj obuci učesnici su imali priliku da saznaju više o odnosu marketinga i ekonomije, kako digitalni marketing utiče na brend i potrošače, o promociji brenda na društvenim mrežama, kreiranju strategije nastupa na društvenim mrežama i načinu uvezivanja svih segmenata digitalnog marketinga u cilju promocije i prepoznatljivosti brenda.

„Nema sumnje da je veliki dio marketinške strategije digitalni. Potrošači i kompanije gotovo su uvijek online i želite biti u mogućnosti doći do njih i posmatrati njihovo ponašanje tamo gdje provode najviše vremena. Ali kada razvijate posao, čini se da je previše stvari na koje treba obratiti pažnju kada je digitalni marketing u pitanju, a već imate previše posla. Pa kako onda da kreirate strategiju za vaš digitalni nastup? Vaša strategija digitalnog marketinga je niz akcija koje vam pomažu da postignete ciljeve vaše kompanije kroz pažljivo odabrane kanale za online marketing. Izraz "strategija" može izgledati zastrašujuće, ali stvaranje efikasne digitalne strategije ne mora biti teško. Jednostavno rečeno, strategija je samo plan djelovanja za postizanje željenog cilja ili više ciljeva. Na primjer, vaš bi sveobuhvatni cilj ove godine mogao biti generisanje 25% više potencijalnih klijenata putem vaše web stranice u odnosu na prošlu godinu“ - navodi Stefan Aleksić.

Projekat „Evropska omladinska kartica“ realizuje se u partnerstvu nevladine organizacije Centar za omladinsku edukaciju i Uprave za sport i mlade Crne Gore, a uz podršku i aktivno učešće Opštine Herceg Novi koja je obezbijedila nabavku besplatnih EYCA kartica za mlade na teritoriji opštine.

Kartice su dostupne za preuzimanje svakog radnog dana u prostorijama Sekretarijata za kulturu i obrazovanje.

Pripremio:
SINIŠA TOMAŠEVIĆ

MALI LJUDI VELIKOG SRCA

Željka Tomčuk, studentkinja prve godine osnovnih studija Fakulteta za menadžment za naš časopis donosi priču o humanitarnoj akciji prikupljanja pomoći ugroženom stanovništvu Petrinje, Gline i okolnih mjesta. Prema njenim riječima ali i riječima volontera koji su učestvovali u akciji, prizori kroz Petrinju su strašni i veoma ih je teško opisati, ali su bili veoma dobro organizovani i spremni da pomognu jedni drugima.

Petrinju i okolinu, 29. decembra 2020. godine, pogodio je zemljotres jačine 6,3 stepena po Rihteru i tada je nanešena velika materijalna šteta gradu i okolnim selima.

„Na ideju da pomognemo stanovništvu u Hrvatskoj koje je pogodio ovaj razorni zemljotres spontano smo došle Marija Đurović i ja u toku razgovora. Kao što i sami znate mentalitet našeg naroda u Boki ali i u cjeloj Crnoj Gori je takav da su svi tu da pomognu kada je nekome drugome teško. U toku par dana smo uspjeli da prikupimo veliki broj donatora koji su želeli dati svoj doprinos. Pomoć je prikupljena u Herceg Novom, Tivtu, Kotoru, Budvi, Cetinju, Nikšiću, Podgorici, Baru i Sutormoru. U prvom konvoju bilo je pet teretnih vozila. Osim odjeće, prehrambenih i higijenskih proizvoda, obezbjeđen je i jedan agregat. Jedini problem koji smo imali su lijekovi koje nismo mogli prenjeti preko granice kao donaciju. Sve je dopremljeno do Petrinje, a nadležni su dalje pomoć distribuirali tamo gdje je bilo najpotrebnije. U ovom vremenu koje je jako izazovno svako je pomogao koliko je mogao i na svoj način. Ljudi bi odlazili u trgovinu a nakon toga bi dolazi kod nas i donosili pomoć. Najveći dio pomoći u organizaciji pružila nam je biskupija, preko koje smo obezbjedili PCR testove, smještaj... U prvom konvoju, u Kotoru smo uspjeli skupiti preko 50 novogodišnjih paketića, igračkaka i slatkiša zahvaljujući OŠ „Savo Ilić” koja je nesebično donirala slatke poslastice za najmlađe stanovnike ugroženog područja. HGI nam je pomogao da drugi konvoj distribuiramo. Mi se trudimo i dalje da pomognemo jer pomoć će trebati i u narednom periodu. Nije važno šta je i koliko je, važna je samo dobra volja“ - ispričala je za naš časopis Željka Tomčuk.

Pripremila:

ANA LAZAREVIĆ

ZNAČAJ FRANCUSKOG JEZIKA U CRNOJ GORI I U SVIJETU

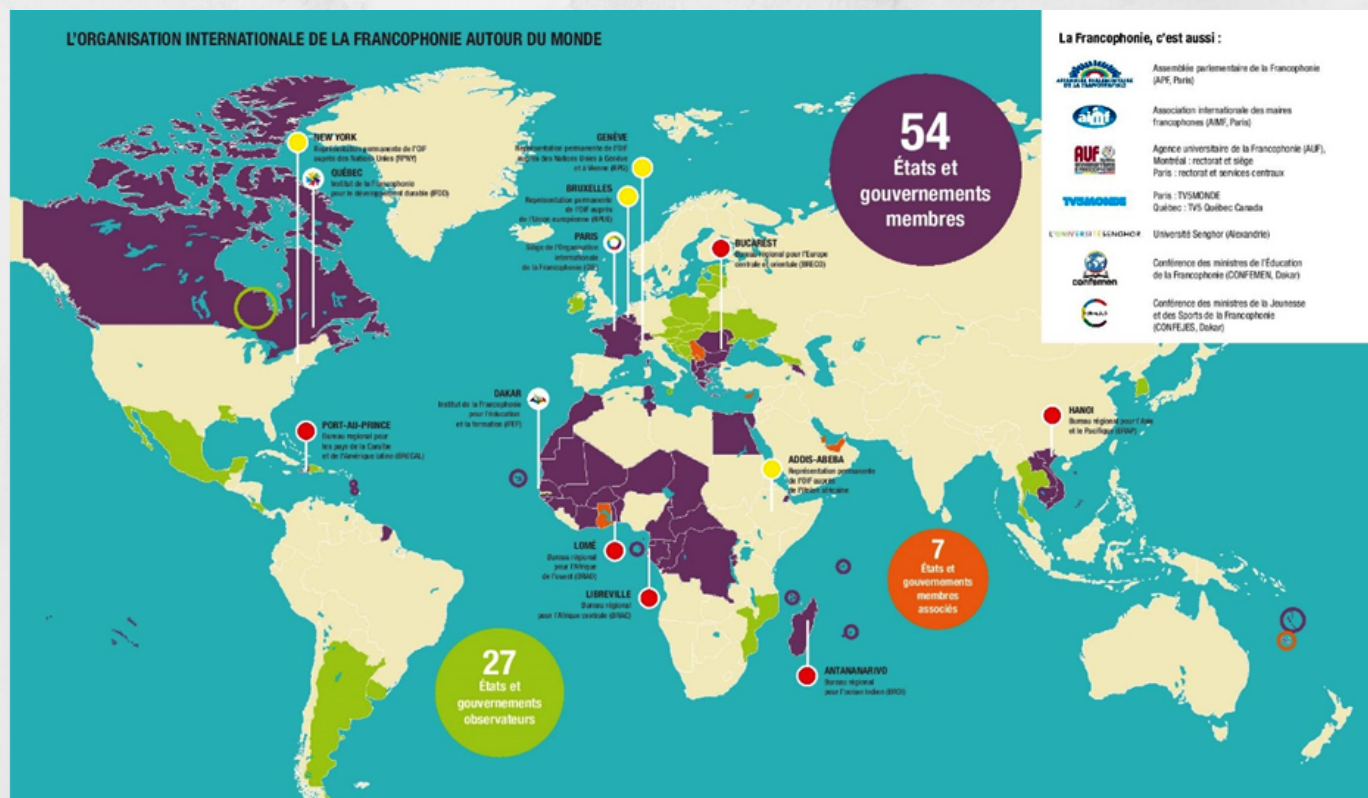
Sasvim sam siguran da ste u djetinjstvu bili ljubitelji planetarno popularnog stripa Asteriks i Obeliks, da ste već imali priliku da pročitate Malog princa francuskog pisca Antoana de Sen Egziperija, da u slobodno vrijeme uživajte u hitovima aktualnih francuskih izvođača poput Zaz, Indila, Stromae ili Maître Gims, da ste možda vatreni navijač Pariz Sen Žermena i da ste odgledali neki od neprevaziđenih ostvarenja francuske sedme umjetnosti poput Nedodirljivih, Posjetilaca, Kraljice Margo, Žandara iz Sen Tropea, Do posljednjeg daha ili Sirana de Beržeraka. Svi ovi kulturološki fenomeni predstavljaju samo djelić jedne od najbogatijih i najuticajnijih kultura na svijetu, a to je francuska.

Kada je riječ o francuskom jeziku, da li ste znali da taj jezik, prema statistikama Međunarodne organizacije frankofonije iz 2018. godine, danas broji oko 300 miliona govornika na planeti? Prema istraživanjima pomenute institucije, osnovane 1970. godine, jezik Molijera je peti najrasprostranjeniji jezik na svijetu (u kategoriji službeni ili maternji jezik) poslije kineskog, engleskog, španskog i arapskog. Međutim, važno je istaći da je francuski jedini jezik na planeti koji se uz engleski govori na pet kontinenata. Takođe, činjenica da ga u svijetu koristi oko 300 miliona govornika čini ga drugim najizučavanijim jezikom današnjice. Francuski jezik je službeni jezik u 29 zemalja, ali njegov uticaj je toliko snažan u domenu diplomatije, bankarstva, umjetnosti, obrazovanja i turizma drugih zemalja da Međunarodna organizacija frankofonije trenutno broji 88 zemalja članica. Među njima je, vjerovali ili ne, i Crna Gora od 2010. godine.

Naša zemlja je, zbog svog bogatog frankofonog nasljeđa (u tom kontekstu neizostavno treba pomenuti da je francuskim jezikom vladala i najistaknutija ličnost naše istorije - Petar II Petrović-Njegoš) i statusa francuskog jezika u obrazovnom sistemu, dobila tu privilegiju da postane dio te amblematične institucije kao zemlja posmatrač.

U Crnoj Gori, francuski jezik je nekada bio prvi strani jezik u vaspitno-obrazovnim ustanovama, a i danas ima jako dominantan status, posebno u domenu turizma. Nakon posjetilaca iz regiona, turisti iz Francuske nalaze se na listi najbrojnijih turista u našoj zemlji tokom ljetnjih mjeseci. Ukoliko težite da gradite karijeru u toj oblasti, gotovo da na crnogorskoj obali nećete naći hotelsku jedinicu ili agenciju, koja ne iziskuje poznavanje tog jezika kao jedan od kriterijuma za zaposlenje. U isti mah, poznavanje francuskog jezika otvara mnoga vrata i na polju diplomatije, jer je to drugi zvanični jezik Evropske unije, a velike su mogućnosti da će njegova uloga sada postati još važnija nakon Bregzita. Pored brojnih poslovnih opcija, vladanje jezikom Molijera u velikoj mjeri olakšava komunikaciju na putovanjima na teritoriji Francuske i drugih frankofonih zemalja u kojima se lokalno stanovništvo nedovoljno služi engleskim jezikom.

U svakom slučaju, drugi strani jezik je ključna stavka u svakoj biografiji. Ako uzmemo u obzir da danas svi manje-više govore engleski jezik, drugi strani jezik je prevashodno karika po kojoj se svaki kandidat razlikuje od ostalih na tržištu rada. Ukoliko se odlučite da naučite francuski jezik, ne samo da ćete uploviti u neiscrpno jezičko i kulturno bogatstvo, već ćete sebi prokrčiti mnoge puteve, koji bi mogli biti od velikog značaja za vaš lični razvoj i karijeru.

Atlas Međunarodne organizacije Frankofonije (izvor : Site de l'Organisation internationale de la Francophonie)

Ljubičasta boja (Punopravne članice), Narandžasta boja (Pridružene članice), Zelena boja (Zemlje posmatrači među kojima je i Crna Gora od 2010. godine)

Pripremio:
dr MILOŠ AVRAMOVIĆ

Zašto treba učiti strane jezike?

Poznavanje stranih jezika u današnjem društvu ima mnoštvo prednosti. Pored toga što je jezik potreban za studije, posao ili putovanje, učenje drugog jezika može imati pozitivan uticaj na mentalno zdravlje, ali i međuljudske odnose.

Hajde da vidimo kako nam učenje stranog jezika može pomoći u svakodnevnom životu?

Upoznaćete ljude koji potiču iz drugih kultura i sklopiti nova prijateljstva

Ukoliko jezik učite u grupi, steći ćete nove prijatelje sa kojima ćete taj jezik koristiti na časovima, a ukoliko otputujete negdje i uspješno primjenite šta ste naučili, iznenadićete se koliko su ljudi otvoreniji ako se služite njihovim maternji jezikom.

Lakše ćete putovati

Ukoliko govorite strani jezik, možete otputovati bilo gdje i nećete imati problema u komunikaciji. Moći ćete slobodno da pričate sa lokalnim stanovništvom i drugim turistima, što će vam otvoriti vidike i otkriti različite svjetske kulture.

Otkrićete nove poslovne mogućnosti

Dobro znanje drugog jezika može povećati vaše šanse za dobijanje novog posla, a imaćete i prednost u odnosu na druge kandidate. Znanje jezika olakšava pregovore i komunikaciju sa klijentima iz inostranstva, a možete biti i bolje plaćeni za posao koji obavljate. Ukoliko radite u manjim kompanijama, velika je mogućnost da će vas znanje stranog jezika izdvojiti iz grupe.

Imaćete bolju pažnju i pamćenje

Učenje i korišćenje drugog jezika poboljšava pamćenje i ima pozitivan uticaj na mozak. Govornici dva jezika su racionalniji, donose pametnije odluke i bolje opažaju svoje okruženje. Upotreba stranog jezika će pomoći da proširite vidike, kao i svoje životno iskustvo.

Dolazimo do zaključka da je učenje stranih jezika neophodno za život u savremenom svijetu. Da biste to postigli, potrebno je izdvojiti vrijeme i uložiti napor, ali prednosti su višestruke. Ipak, postoji mnogo izgovora zašto neko ne uspjeva da nauči strani jezik. Ljudi obično misle da su prestari, nemaju dovoljno vremena ili nemaju talenta. Nijedan od tih razloga nije validan, jer za učenje stranog jezika ne postoje starosne granice. Kada obavite svoj prvi razgovor na stranom jeziku, nećete poželjeti da se vratite na staro.

Na Fakultetu za menadžment u okviru Centra za strane jezike, koji od 2018. godine ispraća generacije polaznika sa uspješno položenim kursevima svih nivoa, imate priliku da ostvarite svoje ciljeve i uspješno savladate neki iz širokog spektra stranih jezika. Pored engleskog jezika koji je osnova za bilo koji poslovni ili životni poduhvat, imate priliku da se oprobate u učenju njemačkog, italijanskog, francuskog, ruskog, kineskog, španskog, pa čak i norveškog jezika.

Zašto još uvijek čekate? Počnite sada!

Pripremila:

mr JELENA POŽNANOVIĆ

STIPENDIJE

Danas, više nego ikada, obrazovanje je dostupno svima i to ne samo u granicama sopstvene države nego i šire. Svijet nam se ne čini više tako dalekim i stranim i vrlo lako, uz samo malo volje i truda, svako od nas može krenuti u potragu za znanjem na bilo koju stranu svijeta. Studiranje ili usavršavanje u inostranstvu sa sobom nosi brojne prednosti ali i izazove. Za neke od studenata, biti daleko od kuće prvi put u životu je izazov, za druge to je užasno iskustvo ili teskoća da se priviknu na drugačiju kulturu. Uprkos svemu, studiranje u inostranstvu će biti jedno od najljepših iskustava u vašem životu. Ponuda stipendija, koje su dostupne studentima u Crnoj Gori, je jako velika i svako za sebe može pronaći najbolje. Neke od njih troškove pokrivaju u cjelosti dok druge pokrivaju samo određeni iznos.

NR Kina, konkurs za stipendije za akademsku 2021-2022. godine

Zbog velike konkurencije za ove stipendije, Ambasada NR Kine u Podgorici sugeriše zainteresovanim kandidatima da istovremeno traže programe finansiranja kineskih univerziteta na njihovim veb sajtovima. Sugerišu im da sa njima što prije uspostave kontakt. Ove stipendije ne obuhvataju putne troškove. Svi kandidati moraju da prođu kroz elektronsku registraciju Kineskog savjeta za stipendije. Više informacija o tome zainteresovani mogu pronaći na internet adresi: <http://www.csc.edu.cn/studyinchina> ili www.campuschina.org

Kanada, konkurs za stipendije za internacionalne studente

Univerzitet Canada West, u okviru MBA fondacije, raspisuje konkurs za dodjelu stipendija internacionalnim studentima koji žele nastaviti školovanje na magistarskom studijskom programu poslovne administracije (MBA). Univerzitet nudi kurseve koji su fokusirani na karijeru, odnosno studente koji će postati lideri u oblasti poslovne administracije. Univerzitet je osnovan 2005. godine, u Britanskoj Kolumbiji i nudi programe na osnovnim i postdiplomskim studijama. Iznos stipendije se kreće od \$5,000 do \$6,500. Kandidati iz cijelog svijeta mogu konkurisati za stipendiju. Stipendija se odobrava kandidatima koji upisuju magistarske studije, program poslovna administracija. Nakon prijema na studijski program kandidat može aplicirati za stipendiju.

Američke stipendije, Global UGRAD

Konkurs za Global Undergraduate Exchange Program (Global UGRAD) stipendiju, jednosemestralni program razmjene u Sjedinjenim Državama, otvoren je do 28. februara 2021. godine za studente osnovnih studija iz Crne Gore. Ovaj Program razmjene koji se realizuje na dodiplomskom nivou u potpunosti finansira Vlada SAD, a sprovodi organizacija World Learning:

<https://www.worldlearning.org/program/global-undergraduate-exchange-program/>

Global UGRAD je program obrazovne i kulturne razmjene koji omogućava mladim liderima da iskuse američki obrazovni sistem tokom jednog semestra provedenog na nekom od univerziteta u SAD.

Japan, MEXT stipendije za 2021. godinu

Ambasada Japana je otvorila konkurs za MEXT (Monbukagakusho) stipendije za 2021. godinu za kandidate iz Srbije i Crne Gore. Stipendije dodjeljuje Ministarstvo obrazovanja, sporta, nauke i tehnologije (MEXT) Vlade Japana. U ponudi se nalaze dvije vrste stipendija koje podrazumijevaju obavezan period učenja japanskog jezika:

- Stipendije za osnovne studije u Japanu (u trajanju od pet godina),
- Stipendije za studente istraživače/postdiplomce (u trajanju od dvije godine).

Republika Slovenija, bilateralne stipendije za 2021/22. godinu

Ministarstvo obrazovanja, nauke i sporta Republike Slovenije svake godine dodjeljuje određen broj stipendija za studente i istraživače iz zemalja sa kojima ima potpisan bilateralni sporazum. Za Crnu Goru je za 2021/22. godinu opredijeljeno 18 mjeseci stipendija.

Stipendije za Crnu Goru se dodjeljuju na osnovu Protokola o saradnji u području obrazovanja između Ministarstva prosvjete Crne Gore i Ministarstva obrazovanja, nauke i sporta Republike Slovenije, potpisanog 2015. godine. Stipendije se odobravaju za studijske boravke u trajanju od 3 do 6 mjeseci.

Republika Mađarska, akademska 2021/2022. godina

Na osnovu Programa saradnje između Ministarstva za ljudske resurse i trgovinu Republike Mađarske i Ministarstva prosvjete Crne Gore, biće dodijeljeno 30 stipendija crnogorskim kandidatima od čega:

15 stipendija za pune osnovne studije (prioritetne oblasti biće: poljoprivreda, umjetnost, društvene nauke, ekonomija i inženjerstvo), 10 stipendija za pune magistarske studije (posebno u oblasti poljoprivrede, umjetnosti i društvenih nauka, ekonomije i inženjerstva) i 5 stipendija za pune doktorske studije u bilo kojoj oblasti.

Stipendija pokriva školarinu, smještaj u studentskom kampusu institucije domaćina, ili iznos od 40,000 HUF mjesečno, na ime participacije za smještaj, zdravstveno osiguranje, besplatno korišćenje biblioteke, mjesečni dodatak, u skladu sa zakonskim odredbama koje utvrđuju dodatak za strane studente.

Stipendije British Scholarship Trust-a za 2021-2022 godinu

Britanska fondacija „British Scholarship Trust“, za akademsku 2021/2022. godinu, dodjeljuje izvjestan broj stipendija kvalitetnim kandidatima iz Crne Gore, u trajanju od 1 do 3 mjeseca. Stipendije su namjenjene za postdiplomska usavršavanja/istraživanja iz svih oblasti, a prednost će imati kandidati koji rade na doktorskim programima u Crnoj Gori, kojima bi boravak u Velikoj Britaniji doprinio izradi njihove doktorske teze. Poželjno je da kandidati već imaju uspostavljen kontakt sa stručnjacima sa nekog od britanskih univerziteta koji su izrazili spremnost da ih prime.

Univerzitet na Kipru, stipendije od septembra 2021. godine

Univerzitet na Kipru nudi deset stipendija (pokrivaju samo 50% troškova školarine) za osnovne studije (medicina isključena) kandidatima iz zemalja koje nisu članice EU. Kandidature se mogu podnijeti od septembra 2021. godine. Svaka stipendija se odnosi na studije u trajanju od četiri godine. Ukoliko dobitnik stipendije ne završi studije u roku od četiri godine, njegova/njena stipendija se ukida i neće biti isplaćivani nakakvi dodaci za njegovo/njeno završavanje studija. Stipendija pokriva samo 50% troškova školarine, a uspješni kandidati moraju da, o svom trošku, pohađaju jednogodišnji kurs savremenog grčkog jezika UCY-Škola savremenog grčkog jezika, kako bi stekli sertifikat o znanju grčkog jezika na nivou B2 prije početka osnovnih studija.

U tekstu su navedene samo neke od dostupnih stipendija, a više informacija dostupno je nasajtu Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta. Nadamo se da će ovaj tekst djelovati podsticajno i neke od Vas navesti da svoju potragu za znanjem nastave u nekoj od navedenih država.

Pripremila:
NATAŠA MATIJAŠEVIĆ

INTERVJU: LUKA DRAGANIĆ O SVOM PRVIJENCU

Knjiga je oduvijek bila najbolja kritika svemu, kako pojedincima tako i društvu iz kojeg je proizašla.

*Još jedan takav primjer je i knjiga **Otkud muva u decembru** koju potpisuje Luka Draganić koji za naš časopis govori o motivima koji su ga naveli da napiše i izda knjigu, o utiscima čitalačke publike ali i o njegovim daljim planovima.*

Iako se radnja dešava početkom 21. vijeka, tema je univerzalna i osvrće se na nesiguran položaj intelektualaca u današnjem društvu, monotonost i bezvoljnost radnika zaposlenih u državnoj službi, otuđenosti porodice, udaljavanju od onih pravih vrijednosti, nedostatku empatije i umijeća uživanja u malim stvarima.

Iz čega je proizašla Vaša ljubav ka pisanoj riječi?

Slobodno mogu reći da je proizašla iz knjiga. Oduvijek sam volio da čitam, tako da je to bio vjerovatno prirodni slijed događaja, a zasigurno i iz potrebe da nešto kažem na ovaj način.

Ko su Vaši uzori iz svijeta književnosti?

Mnogo je uzora iz svijeta književnosti. Sve je počelo sa Ćopićem i „Orlovima“, koju su mi odškrinuli ta tajna vrata imaginarijuma, pa preko Jack Londona, i tako dalje. Ne bih ih nabrajao, jer ih je stvarno mnogo, a ako baš moram da navedem nekoga, onda bi to sigurno bio Kiš od domaćih, a Hamsun i Bukovski od stranih pisaca.

Šta biste Vi kao pisac mogli reći o Vašem prvijencu?

Iskreno mislim da je to jedno solidno štivo za prvu knjigu, i ništa preko toga. Pisana je iskreno, bez nekih kalkulacija i pokušaja dodvoravanja bilo kome. Ima tu još dosta stvari koje treba popraviti, gledano sa ove kratke vremenske distance. Radim na njenom nastavku i nadam se da ću ga završiti do kraja ove godine. Može biti dobar, ali vidjećemo. Možda ispadne i loš.

Da li Vaša knjiga nosi izvjesnu poruku?

Iskreno se nadam da nosi, jer ako je nema, onda mi je sav ovaj trud besmislen. Nadam se da će je čitaoci naći i ostavljam to njima.

Kakvi su utisci publike na Vašu knjigu i da li ste zadovoljni postignutim?

Za sada jesam. Nakon lijepih promocija u Novom Sadu, Beogradu, Herceg Novom i Nikšiću, trebale su da se dese i Podgorica i Trebinje. Medjutim, zbog ove situacije, morali smo to da odložimo, za neki bolji trenutak. Ima i pozitivnih i negativnih komentara, ali ono što me istinski raduje je – da nema ravnodušnih. Tako da je publika dala „Muvi“ krila, i ona sada zuji i čeka da nastavi svoj let.

Šta je teže jednom piscu, da napiše početak ili kraj?

Mislim da je najteže da je održi, da je „hrani“ svakodnevno, da ne bude povodljiv, da ne poklekne pred nekim trivijama i dnevnim niskostima, da se zaleti i na svoje i na rane društva, ali da ih ne liže – već da ih grize, da ih kida. Pisanje je kao i svaki drugi posao, ako se ne baviš njime svakodnevno iščili to iz tebe. Obično „početak“ dodje kao neki nalet, udarac u glavu, a „kraj“ kao rezultat svega prethodnog. Sve je već davno zapisano i neophodnost čitanja je imperativ za pisanje, stalno čitati i stalno čitati.

I na kraju kako bi ste definisali sebe kao pisca?

Pravo da Vam kažem, ovo pitanje mi niko nije do sada postavio i baš ste me zatekli. Moraću baš ozbiljno da odgovorim na njega. Možda ovako: lijen, ćutljiv, veoma skroman i prelijep. I ponavljam, veoma skroman 😊.

U biblioteci Fakulteta za menadžmet Herceg Novi se nalazi par primjeraka Lukine knjige Otkud muva u decembru. Naša je topla preporuka daje pročitati.

*Pripremila:
NATAŠA MATIJAŠEVIĆ*

Fakultet
ZA MENADŽMENT
— — — — —
HERCEG NOVI

#MITOTAKO#

KONTAKT

Tel. +382 31 332 900

E-mail: studentskiparlament@fm-hn.com

ADRESA

Zemunska 143, Meljine

85 348 Herceg Novi